

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 10/02-43

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Jána Mazáka a zo sudcov Jána Auxta a Jána Lubyho na neverejnom zasadnutí 20. marca 2003 v konaní o sťažnosti Ing. V. K., bytom V., zastúpenej JUDr. E. Cs., advokátkou A. k., B., vo veci porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 134/96 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. V. K. na prerokovanie jej veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 134/96 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súde Bratislava III p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 134/96 konal bez zbytočných priet'ahov.

3. Ing. V. K. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie vo výške 25 000 Sk (slovom Dvadsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré je jej Okresný súd Bratislava III p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava III j e p o v i n n ý uhradiť Ing. V. K. do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu trovy konania vo výške 8 000 Sk (slovom Osemtisíc slovenských korún) na účet JUDr. E. Cs., advokátky A. k., B.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením zo 4. septembra 2002 sp. zn. IV. ÚS 10/02 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. V. K., bytom V. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej JUDr. E. Cs., advokátkou A. k., B., v časti, ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 12 C 134/96.

V návrhu na rozhodnutie sťažovateľka okrem toho, že žiada, aby ústavný súd vyslovil porušenie jej práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov priznaného v čl. 48 ods. 2 ústavy, zároveň navrhuje, aby prikázal okresnému súdu konať vo veci, vedenej pod sp. zn. 12 C 134/96 bez zbytočných prietáhov a o žalobe, ktorú podala, rozhodnúť do dvoch mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia. Súčasne žiada, aby jej bolo priznané aj primerané finančné zadosťučinenie v sume 25 000 Sk.

Skutkový stav, ktorý bol príčinou podania sťažnosti ústavnému súdu, je v sťažnosti popísaný od podania žaloby na bývalý Okresný súd Bratislava – vidiek, t. j. od 31. júla 1996 a ďalej sťažovateľka uvádza chronológiu úkonov v tomto poradí:

«Okresný súd Bratislava – vidiek listom z 22. 10. 1996 vyzval Ing. K., aby v lehote 7 dní súdu predložila aktuálny výpis z obchodného registra odporcu. Sťažovateľka splnila výzvu v lehote určenej súdom.

Okresný súd Bratislava III dňa 22. 1. 1997 predvolal sťažovateľku na informatívny výsluch. Keď sa na súd dostavila, pracovníčky súdu jej oznámili, že JUDr. J. F., ktorá ju predvolala, bola preradená na iné pracovné miesto, jej žaloba bola pridelená Mgr. P., ktorá potrebuje čas na oboznámenie sa so žalobou sťažovateľky.

Konanie o žalobe pokračovalo takto:

- *20. 1. 1999 sa malo konať prvé pojednávanie. Pojednávanie sa neuskutočnilo z dôvodu zahraničného pobytu právnej zástupkyne žalovanej strany;*
- *10. 3. 1999 sa konalo pojednávanie, na ktoré sa žalovaná strana opäť nedostavila, ale predložila súdu ospravedlnenie neúčasti. Pojednávanie sa konalo v neprítomnosti žalovanej strany;*
- *listom z 18. 3. 1999 súd vyzval právnu zástupkyňu odporcu na zaslanie dokladu ohľadne neprítomnosti na pojednávaniach dňa 20. 1. 1999 a 10. 3. 1999, a to na základe požiadavky právnej zástupkyne Ing. K. Právna zástupkyňa odporcu výzvu súdu nesplnila a súd kontrolu splnenia tejto výzvy nikdy nevykonával;*
- *5. 5. 1999 sa malo konať pojednávanie, ktoré sa odročilo z dôvodu nekompletnosti súdneho senátu;*
- *25. 6. 1999 sa uskutočnilo súdne pojednávanie;*
- *29. 9. 1999 sa konalo súdne pojednávanie, na ktorom súd vypočul jedného svedka;*
- *19. 11. 1999 sa konalo ďalšie súdne pojednávanie. Súd na pojednávanie predvolal 4 svedkov, vypočul však iba jedného a konanie odročil z dôvodu „neodkladných povinností členky senátu pani B.“ na 2. 2. 2000;*

- 2. 2. 2000 sa nekonalo pre chorobu žalobkyne, ktorá včas prostredníctvom svojej právnej zástupkyne požiadala o ospravedlnenie svojej neúčasti;
- 5. 4. 2000 sa konalo súdne pojednávanie, kde súd vypočul dvoch svedkov;
- 31. 5. 2000 ďalšie pojednávanie s výsluchom jedného svedka;
- 23. 6. 2000 súd na pojednávaní vypočul ďalšieho svedka;
- 13. 2. 2002 sa konalo súdne pojednávanie, na ktorom súd vypočul dvoch svedkov;
- 15. 5. 2002 súd vykonal pojednávanie s výsluchom jednej svedkyne, ďalšie pojednávanie odročil na 6. 9. 2002.»

K právnej podstate porušenia svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov okresným súdom sťažovateľka uviedla, že jej vec predložená na rozhodnutie okresnému súdu nie je zložitá, a že *„Prekážkou rozhodnutia o veci nie sú nejasnosti ohľadne skutkového stavu, identifikácie prameňov práva, vymedzenia rozsahu relevantných právnych noriem, ani ohľadne právnych argumentov účastníkov konania“*.

Sťažovateľka ďalej zastáva názor, že *„v okolnostiach prípadu nepostupovala takým spôsobom, ktorý možno hodnotiť ako správanie, ktoré zapríčinilo, že Okresný súd Bratislava III kvôli nemu nemohol rozhodnúť o žalobe podanej vo veci 12 C 134/96“*.

Sťažovateľka tvrdí, že *„V porovnaní s väčšinou konaní o zbytočných prietáhoch v rozhodovaní všeobecného súdu, kde príčinou pre vznesenie námietky o porušení základného práva bola nečinnosť alebo pomalá činnosť všeobecného súdu, v okolnostiach prípadu ide o činnosť súdu (úkony súdu), ktorá nesmeruje k odstráneniu stavu právnej neistoty, ale ktorá tento stav zachováva“*.

Ďalej sťažovateľka vyslovuje názor, že *„Pre uplatnenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov má zásadný význam účinnosť, a nie rozsah činnosti sudcu. Očividne nadbytočná, celkom zbytočná, ale aj pravdepodobne neučinná, činnosť sudcu nemôže mať povahu činnosti, ktorou sa súd a sudca zbaví zodpovednosti za to,*

až do 22. novembra 2002, kedy bol ústavnému súdu doručený spis okresného súdu sp. zn. 12 C 134/96.

Sťažovateľka podala 31. júla 1996 žalobu bývalému Okresnému súdu Bratislava – vidiek vo veci určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru, ktorú jej dal jej zamestnávateľ F., spol. s r. o.

Okresný súd Bratislava – vidiek listom z 22. októbra 1996 vyzval sťažovateľku na predloženie aktuálneho výpisu z obchodného registra odporcu, čo sťažovateľka urobila 4. novembra 1996. Súčasne bol na vyjadrenie k žalobe vyzvaný žalovaný, ktorý tak urobil 11. novembra 1996.

Agendu bývalého Okresného súdu Bratislava – vidiek prevzal okresný súd, ktorý 22. januára 1997 predvolal sťažovateľku na informatívny výsluch. Po jej dostavení sa na súd jej bolo oznámené, že došlo k zmenám v zložení senátu.

Prvé pojednávanie vo veci, ktoré bolo nariadené na 20. január 1999, sa neuskutočnilo z dôvodu, že právna zástupkyňa žalovaného 12. januára 1999 ospravedlnila svoju neúčast'.

Podľa úradného záznamu z 19. januára 1999 ospravedlnila právna zástupkyňa sťažovateľky svoju mandantku, že sa nezúčastní na nariadenom pojednávaní z dôvodu, že to považuje za neúčelné, keďže jej bolo doručené ospravedlnenie žalovanej strany.

Dňa 18. januára 1999 doplnila (rozšírila) sťažovateľka svoju žalobu o ďalšie nároky vyplývajúce z neplatného rozviazania pracovného pomeru.

Dňa 25. januára 1999 vyzvala predsedníčka senátu oboch účastníkov konania, aby okresnému súdu predložili v lehote 10 dní plnú moc pre svojich právnych zástupcov, pretože tak doposiaľ neurobili.

Z úradného záznamu z 11. februára 1999 vyplýva, že uvedeného dňa ospravedlnila právna zástupkyňa sťažovateľky právnu zástupkyňu žalovaného, že sa nezúčastní na pojednávaní nariadenom na 10. marec 1999.

Dňa 3. marca 1999 požiadala sťažovateľka okresný súd, aby ospravedlnenie právnej zástupkyne žalovaného neakceptoval.

Dňa 10. marca 1999 sa uskutočnilo prvé pojednávanie v právnej veci sťažovateľky bez prítomnosti žalovaného a jeho právneho zástupcu; na tomto pojednávaní bola vypočutá sťažovateľka. Pojednávanie bolo odročené na 5. máj 1999.

Dňa 18. marca 1999 vyzval okresný súd žalovaného, aby sa vyjadril k doplňujúcemu návrhu sťažovateľky a súčasne bola právna zástupkyňa žalovaného požiadaná, aby na predloženie dokladu ohľadne jej neprítomnosti na pojednávaniach nariadených na 20. január 1999 a 10. marec 1999. Právna zástupkyňa žalovaného výzvu nesplnila a okresný súd z toho nevyvodil žiadne dôsledky.

Pojednávanie nariadené na 5. máj 1999 bolo z dôvodu nekompletnosti senátu odročené na 25. jún 1999.

Ďalšie pojednávanie vo veci, ktoré sa uskutočnilo 25. júna 1999, bolo odročené na 29. september 1999.

Dňa 22. júla 1999 predložila sťažovateľka okresnému súdu zoznam svedkov, ktorých žiada vo veci vypočuť, ako aj ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania.

Dňa 29. septembra 1999 sa uskutočnilo ďalšie pojednávanie, na ktorom bol vypočutý jeden svedok. Nový termín pojednávania bol určený na 19. november 1999.

Dňa 19. novembra 1999 bolo uskutočnené pojednávanie, na ktorom bol zo štyroch predvolaných svedkov vypočutý iba jeden. Po hodine a pol súd pojednávanie odročil z dôvodu „neodkladných povinností členky senátu“ na 2. február 2000.

Dňa 2. februára 2000 sa pojednávanie neuskutočnilo pre práceneschopnosť sťažovateľky, ktorú právna zástupkyňa vopred ospravedlnila.

Dňa 5. apríla 2000 sa uskutočnilo ďalšie pojednávanie vo veci, ktoré bolo po vypočutí dvoch svedkov odročené na 31. máj 2000.

Dňa 31. mája 2000 sa konalo ďalšie pojednávanie, na ktorom bol vypočutý jeden svedok. Súd pojednávanie odročil na 23. jún 2000.

Dňa 23. júna 2000 na pojednávaní bol vypočutý jeden svedok. Súd odročil pojednávanie na neurčito s tým, že okresný súd uložil právnym zástupcom účastníkov konania, aby mu v lehote 30 dní predložili písomné návrhy na vykonanie ďalšieho dokazovania.

Dňa 23. augusta 2000 okresný súd urguje právnych zástupcov účastníkov konania na splnenie uloženej povinnosti, avšak prípis zasiela Ing. G., ktorý už v tom čase sťažovateľku nezastupoval.

Ďalšiu výzvu s rovnakým obsahom zaslal okresný súd obom právnym zástupcom účastníkov konania 21. novembra 2000 a 22. januára 2001.

Dňa 31. mája 2001 odvoláva sťažovateľka plnú moc doterajšej právnej zástupkyňi.

Dňa 13. marca 2002 sa konalo ďalšie pojednávanie, na ktorom okresný súd vypočul dvoch svedkov.

Na pojednávaní konanom 15. mája 2002 okresný súd vykonal ďalšie dokazovanie výsluchom dvoch svedkov.

Dňa 6. septembra 2002 sa uskutočnilo ďalšie pojednávanie, na ktorom bol vykonaný výsluch jedného svedka. Pojednávanie bolo odročené s tým, že budú žiadané doklady od Sociálnej poisťovne ohľadne započítanej doby zamestnania sťažovateľky. Táto výzva bola zaslaná adresátovi 10. septembra 2002 a odpoveď bola doručená okresnému súdu 25. septembra 2002.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáhala vyslovenia porušenia jej základného práva upraveného v čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého „Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov...“

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou „odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov“ (II. ÚS 61/98), pričom „tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím“.

K zbytočným prietahom v súdnom konaní môže dôjsť nielen samotným nekonaním príslušného súdu, ale aj takou činnosťou súdu, ktorá nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty účastníka súdneho konania, teda k právoplatnému rozhodnutiu vo veci, s ktorou sa

Aj v prípade, že by ústavný súd kvalifikoval rozhodovanie (a zisťovanie právne relevantných dôkazov) v danej veci s ohľadom na okolnosti prípadu ako právne a fakticky náročnejšie, než tomu vo všeobecnosti v týchto sporoch je, nie je možné celkové doterajšie trvanie konania, jeho priebeh a doteraz dosiahnuté výsledky považovať za dôsledok vyvolaný právnou alebo faktickou zložitou prejednávanej veci. Netvrdí to napokon ani okresný súd vo vyjadrení k sťažnosti sťažovateľky zaslanom ústavnému súdu.

Doterajšia dĺžka súdneho konania nemôže byť akceptovaná aj z toho dôvodu, že vo veci, v ktorej sa namietajú zbytočné prietahy, ide o pracovný spor, v ktorom sa pre sťažovateľku rieši existenčná otázka. Takouto otázkou je trvanie pracovného pomeru, ktorého jestvovanie je základom pre príjem sťažovateľky zabezpečujúci jej živobytie, príp. je aj zdrojom pre financovanie spoločnej domácnosti. V týchto sporoch by mal súd postupovať čo najrýchlejšie a efektívne. Ústavný súd je toho názoru, že v tejto veci okresný súd neprihliadal v dostatočnej miere na uvedenú povahu sporu a ani na to, o čo v ňom sťažovateľke ide.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietahov v konaní sp. zn. 12 C 134/96, bolo správanie sťažovateľky ako účastníčky súdneho konania. Na základe predloženého spisu okresného súdu ústavný súd konštatuje, že na celkovej dĺžke konania sa čiastočne pričinila aj sťažovateľka, resp. jej právni zástupcovia, keď v pôvodnom návrhu na začatie konania sa domáhala iba určenia neplatnosti výpovede z pracovného pomeru a až podaním z 18. januára 1999 doplnila (rozšírila) svoju žalobu o ďalšie nároky vyplývajúce z neplatného rozviazania pracovného pomeru. Ďalej je možné zohľadniť v neprospech sťažovateľky nedostatočnú súčinnosť spočívajúcu v neposkytnutí požadovaných podkladov (čo bolo uložené právnym zástupcom účastníkov konania na pojednávaní konanom 23. júna 2000, pričom tak neurobili ani napriek trom urgenciám z 23. augusta 2000, zo 14. novembra 2000 a z 11. januára 2001), ako aj to, že v priebehu konania zmenila štyrikrát svojho právneho zástupcu, pričom plnú moc pre prvého právneho zástupcu predložila až po výzve súdu z 25. januára 1999. Napriek tomu však ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka neprispela podstatnejším spôsobom

k priet'ahom v konaní, a ani okresný súd netvrdil, že by svojím správaním ovplyvnila jeho doterajšiu celkovú dĺžku.

3. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k zbytočným priet'ahom v označenom súdnom konaní, bol postup samotného okresného súdu.

V prvom rade ústavný súd považuje za potrebné uviesť, že súdne konanie, ktoré v právnej veci sťažovateľky začalo 31. júla 1996, je stále vedené na súde prvého stupňa bez toho, aby bolo do dňa vydania tohto nálezu rozhodnuté vo veci samej. Vyplýva to z informácie, ktorú poskytol okresný súd ústavnému súdu 18. marca 2003.

V sledovanom období nariadil okresný súd vo veci sťažovateľky celkom 12 pojednávanií (20. januára 1999, 10. marca 1999, 25. júna 1999, 29. septembra 1999, 19. novembra 1999, 2. februára 2000, 5. apríla 2000, 31. mája 2000, 23. júna 2000, 13. marca 2002, 15. mája 2002 a 6. septembra 2002), z ktorých jedno sa neuskutočnilo pre ospravedlnenie právneho zástupcu odporcu (20. januára 1999), jedno pre nekompletnosť senátu (5. mája 1999), jedno sa nekonalo pre nemoc sťažovateľky (2. februára 2000) a jedno sa ukončilo predčasne z dôvodu „neodkladných povinností členky senátu“ (19. novembra 1999).

Na základe vyššie uvedeného ústavný súd konštatuje, že prvé obdobie zbytočných priet'ahov v konaní spôsobených okresným súdom je obdobie nečinnosti od podania žaloby (t. j. od 31. júla 1996) do nariadenia prvého pojednávania vo veci (20. januára 1999), teda v trvaní viac než 29 mesiacov.

Ďalším obdobím nečinnosti okresného súdu, ktoré malo výrazný vplyv na doterajšiu dĺžku konania, ktoré treba považovať za zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, je obdobie od 23. júna 2000 do 13. marca 2002. Ústavný súd sa stotožňuje s tvrdením sťažovateľky, že v uvedenom časovom období neurobil okresný súd žiaden úkon slúžiaci na odstránenie stavu jej právnej neistoty. V tomto časovom období síce okresný súd

opakovane vyzýval právnych zástupcov účastníkov, aby mu predložili ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania, avšak prípis zaslal Ing. G., ktorý v tom čase už sťažovateľku nezastupoval, čo bolo zistiteľné zo súdneho spisu. Pasivitu účastníkov, resp. ich právnych zástupcov, ponechal okresný súd bez povšimnutia.

K nedostatočnej dynamickosti priebehu súdneho konania, v ktorom opakovane dochádzalo k niekoľkomesačným obdobiam nečinnosti, prispelo napr. aj odročenie pojednávania nariadeného na 5. máj 1999 z dôvodu nekompletnosti senátu a predčasné odročenie pojednávania nariadeného na 19. november 1999 „z dôvodu neodkladných povinností členky senátu“.

Posudzujúc postup okresného súdu ako celok ústavný súd konštatuje, že tento súd koná a rozhoduje o právach sťažovateľky v neprimeraných časových odstupoch, a preto vyhodnotil jeho konanie ako neefektívne. To nesvedčí o tom, že by súd svoj procesný postup organizoval tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná a aby bola vec čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá (§ 6 a § 100 ods. 1 a § 114 Občianskeho súdneho poriadku), teda aby smerovalo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky.

Obranu okresného súdu spočívajúcu vo vysokom nápade vecí a v personálnych problémoch ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou priet'ahy v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 18/98, II. ÚS 52/99) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť primeraný počet pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát povinnosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné priet'ahy v súdnom konaní. Tento právny názor je konformný s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva.

IV.

Sťažovateľka ďalej žiadala, aby ústavný súd okrem vyslovenia porušenia jej základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy uložil okresnému súdu konať o jej žalobe bez zbytočných priet'ahov a rozhodnúť do dvoch mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal.

Ústavný súd v súlade so svojím rozhodnutím o porušení základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a v zmysle § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde prikázal okresnému súdu, aby vo veci vedenej pod sp. zn. 12 C 134/96 konal bez zbytočných priet'ahov.

Ústavný súd nevyhovel tej časti návrhu na rozhodnutie, ktorou sa sťažovateľka domáhala, aby určil okresnému súdu lehotu, do ktorej má vo veci sťažovateľky meritórne rozhodnúť. Ústavný súd vychádzal predovšetkým z toho, že sťažovateľkou požadované stanovenie lehoty, do ktorej by mal okresný súd rozhodnúť o jej žalobe, nemá ústavnú oporu. Ústava a zákon o ústavnom súde umožňujú ústavnému súdu v prípade, že porušenie práv alebo slobôd sťažovateľa vzniklo nečinnosťou, prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci konal (bez zbytočných priet'ahov).

Okrem toho ústavný súd zastáva názor, že stanovenie lehoty na konanie, ktorým by sa sledovalo vydanie rozhodnutia o merite veci, by mohlo ohroziť dosiahnutie účelu občianskeho súdneho konania.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie“.

prítom riadil úvahou, že cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je síce zmiernenie nemajetkovej ujmy, avšak nie prípadná náhrada škody.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných priet'ahov, vychádzal z názoru, že porušenie základného práva s'ťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto právomoci.

Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu vo veci sp. zn. 12 C 134/96, berúc do úvahy, že s'ťažovateľka sa o predĺženie tejto doby výraznou mierou nepričinila, a zohľadňujúc aj konkrétne okolnosti prípadu vrátane pozície s'ťažovateľky sprevádzanej pocitom neistoty, útrap a bezprávia, ako aj naplnenie princípu spravodlivosti ústavný súd považoval priznanie sumy 25 000 Sk, teda vo výške požadovanej s'ťažovateľkou, za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania s'ťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom JUDr. E. Cs., advokátkou A. k., B. Ústavný súd priznal s'ťažovateľke (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania vo výške 8 000 Sk (slovom Osemtisíc slovenských korún) z dôvodu trov jej právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie s'ťažnosti), pričom úhrada za jeden úkon právnej pomoci predstavuje 3 900 Sk (základom pre výpočet výšky odmeny za úkon právnej pomoci bola nominálna mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky v prvom polroku 2001 vo výške 11 693 Sk). Ďalej ústavný súd priznal právnej zástupkyňi s'ťažovateľky dvakrát náhradu režijného paušálu po 100 Sk [§ 1 ods. 3, § 13 ods. 8, § 16 ods. 1 písm. a) a c) a ods. 4 a 25 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb].

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2003

